

European Securities and
Markets Authority

Suunised

reitinguagentuuride poolt ESMA-le korrapäraselt esitatava teabe kohta
– 2. väljaanne

Sisukord

Viited õigusaktidele, lühendid ja mõisted	2
1 Kohaldamisala.....	3
2 Viited õigusaktidele, lühendid ja mõisted	3
3 Eesmärk.....	4
4 Järgimis- ja aruandekohustused.....	4
5 Korrapäraselt esitatavat teavet käsitlevad suunised	4
5.1 Teabe esitamise kohustus.....	5
5.2 Aruandeperioodid ja teabe esitamise tähtpäevad	5
5.3 Korrapäraselt esitatav teave.....	5
5.4 Aruandluskalendrid	20
5.5 Aruandevormid.....	20

Viited õigusaktidele, lühendid ja mõisted

CP	Aruteludokument
CRA	Reitinguagentuur
Reitinguagentuuride määrus	Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2011. aasta määrusega (EL) nr 513/2011, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiviga 2011/61/EL, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrusega (EL) nr 462/2013 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiviga 2014/51/EL
Tasusid käsitlev delegeeritud määrus	Euroopa Komisjoni 30. septembri 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/1, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolse pideva järelevalve tegemiseks esitatavaid perioodilisi aruandeid reitinguagentuuride võetud tasude kohta
Meetodeid käsitlev delegeeritud määrus	Komisjoni 21. märtsi 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 447/2012, millega täiendatakse reitinguagentuuride määrust, sätestades regulatiivsed tehnilised standardid krediidireitingute andmise meetodite nõuetele vastavuse hindamiseks
ELi reitinguagentuur	ESMAs registreeritud reitinguagentuur
ESMA	Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve
ESMA määrus	Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ
FTE	täistööajale taandatud töötajate arv
INED	Tegevjuhtkonda mittekuuluv sõltumatu juhtorgani liige
NCA	Riiklik pädev asutus
2015. aasta suunised	Reitinguagentuuride poolt ESMA-le korrapäraselt esitatava teabe suunised (ESMA/2015/609), juuni 2015

1 Kohaldamisala

Kellele?

1. Suuniseid kohaldatakse ELis registreeritud reitinguagentuuride suhtes. Suuniseid ei kohaldata sertifitseeritud reitinguagentuuride suhtes.

Mis?

2. Suunised avaldatakse kõikides ELi ametlikes keeltes. Kui I lisas esitatud suunised on tõlgitud kõikidesse ELi ametlikesse keeltesse, avaldatakse lõplikud tekstid ESMA veebisaidil.

Millal?

3. Suunised jõustuvad kaks kuud pärast nende avaldamist ESMA veebisaidil kõikides ELi ametlikes keeltes.

2 Viited õigusaktidele, lühendid ja mõisted

Viited õigusaktidele

<i>CRA määrus</i>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2011. aasta määrusega (EL) nr 513/2011, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiviga 2011/61/EL, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrusega (EL) nr 462/2013 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiviga 2014/51/EL
-------------------	--

Lühendid

<i>ELi reitinguagentuur</i>	ESMAs registreeritud reitinguagentuur
<i>CP</i>	Aruteludokument
<i>ESMA</i>	Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve
<i>EL</i>	Euroopa Liit
<i>FTE</i>	täistööajale taandatud töötajate arv
<i>INED</i>	Tegevjuhtkonda mittekuuluv sõltumatu juhtorgani liige

3 Eesmärk

4. Suunistega nähakse ette teave, mille reitinguagentuurid peaksid esitama, et võimaldada ESMA-l teha pidevat järelevalvet reitinguagentuuride tegevuse üle. Suunistes täpsustatakse ka teave, mis tuleks ESMA-le esitada järelevalvetasude ja reitinguagentuuride turuosa arvutamiseks.

4 Järgimis- ja aruandekohustused

5. Dokument sisaldab suuniseid, mis on välja antud ESMA määruse artikli 16 kohaselt. Vastavalt ESMA määruse artikli 16 lõikele 3 peavad finantsturu osalised võtma mis tahes meetmeid, et suuniseid ja soovitusi järgida.
6. Kui ESMA peaks tegema pärast suuniste kasutuselevõttu kindlaks vajaduse mõnda aruandevormi muuta, tehakse seda ühel kahest viisist:
 - (i) kui muutmine piirdub olemasoleva aruandevormi väheolulise muudatusega (nagu olemasoleva välja täiendamine, kustutamine või muutmine, et täpsustada, millist teavet tuleb esitada), ajakohastab ESMA aruandevormi ja viib suunised muudatusega kooskõlla, juhtides seejuures reitinguagentuuride tähelepanu muudatusele;
 - (ii) kui muutmine ei piirdu olemasoleva vormi väheoluliste muudatustega ja hõlmab mistahes kohaldatavate aruandlusjuhiste muudatusi, konsulteerib ESMA muudatuste üle tavakohaselt ja ajakohastab suunised konsultatsiooni tulemuste põhjal.

5 Korrapäraselt esitatavat teavet käsitlevad suunised

7. Korrapäraselt esitatavat teavet käsitlevad suunised koosnevad viiest osast:
 - **Jaotis 5.1 – teabe esitamise kohustus.** Selles jaotises kirjeldatakse, kuidas ESMA annab reitinguagentuuridele käesolevate suuniste kohaldamiseks eri aruandluskalendrid.
 - **Jaotis 5.2 – aruandeperioodid ja teabe esitamise tähtpäevad.** Selles jaotises kirjeldatakse eri aruandluskalendrite puhul kehtivaid aruandeperioode ja teabe esitamise tähtpäevi.
 - **Jaotis 5.3 – ESMA-le esitatav teave.** Selles jaotises selgitatakse, millist teavet reitinguagentuurid peaksid ESMA-le esitama. See on jaotatud kolmeks alajaotiseks: 5.3.1 üldpõhimõtete kohta, 5.3.2 regulaarselt esitatava teabe kohta ja 5.3.3 võimalikult kiiresti esitatava teabe kohta.
 - **Jaotis 5.4 – aruandluskalendrid.** Selles jaotises on esitatud kategooriate „kalender A“ ja „kalender B“ aruandluskalendrid.

- **Jaotis 5.5 – aruandevormid.** Selles jaotises on esitatud aruandevormid, mida reitinguagentuurid peavad kasutama.

5.1 Teabe esitamise kohustus

8. Käesolevate suuniste kohaldamiseks antakse igale reitinguagentuurile aruandluskalender, mis põhineb ESMA sisemisel järelevalvehindamisel. Aruandluskalendrid on kaks: kalender A ja kalender B. Reitinguagentuure teavitatakse kohaldatavast aruandluskalendrist ametliku kirjaga. Kui ESMA ei teata algse teavitamisega samal viisil muudatustest, peaksid reitinguagentuurid eeldama, et nende aruandluskalendrit pole muudetud.

5.2 Aruandeperioodid ja teabe esitamise tähtpäevad

9. Reitinguagentuur peaks esitama ESMA-le teavet kord kvartalis, kord poolaastas, kord aastas, kord kahe aasta tagant või vajaduse korral vastavalt ühele kahest kalendrist. Iga aruandluskalendri puhul kehtivad aruandeperioodid ja tähtpäevad on esitatud tabelis 1. Regulaarselt esitatava teabe puhul peaks reitinguagentuurid esitama teabe ühe kuu jooksul pärast asjaomase aruandeperioodi lõppu (teabe esitamise tähtpäev). Vajadusepõhiselt esitatava teabe puhul tuleks seda aga teha nii kiiresti kui võimalik.

5.3 Korrapäraselt esitatav teave

5.3.1 Üldised aruandluspõhimõtted

10. Kui dokumendid esitatakse muus keeles peale inglise keele, peaksid need dokumendid olema vormingus, mis võimaldab kasutada masintõlget. Et tagada selle võimalikkus, peaksid reitinguagentuurid esitama dokumendid PDF-vormingus või redigeeritavas masinloetavas vormingus¹.

¹ Teavet käsitatakse masinloetavana üksnes juhul, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) teave on avaldatud elektroonilises vormingus, mida arvuti suudab otse ja automaatselt lugeda. Elektrooniline vorming täpsustatakse tasuta kättesaadavate, mittesiduvate ja avatud standarditega. elektrooniline vorming hõlmab failide või teadete liiki, nende määratlemise eeskirju ning neis sisalduvate väljade nime ja andmeliiki;
- b) teabe salvestamisel on kasutatud IT-arhitektuuri, mis võimaldab automaatset juurdepääsu;
- c) süsteem on piisavalt usaldusväärne, et tagada osutatavate teenuste toimimise järjepidevus ja korrapärasus, ning süsteemiga on tagatud piisav juurdepääs kiiruse seisukohast;
- d) teabele on võimalik ligi pääseda ning seda on võimalik lugeda, kasutada ja kopeerida tasuta ja avalikult kättesaadava arvutitarkvaraga.

TABEL 1. TEABE ESITAMISE SAGEDUS JA TÄHTPÄEVAD

Aruandluskalender	Aruandlussagedus	Aruandeperiood	Esitamise tähtpäev(ad)
Kalender A	Kord aastas	30. juunile eelnev aasta või 31. detsembrile eelnev aasta	31. juuli ² 31. jaanuar ³
Kalender A	Kord poolaastas	30. juunile eelnevad kuus kuud 31. detsembrile eelnevad kuus kuud	31. juuli 31. jaanuar
Kalender A	Kord kvartalis	31. märts, 30. juuni, 30. september, 31. detsember	30. aprill, 31. juuli, 31. oktoober, 31. jaanuar
Kalender B	Kord kahe aasta tagant	30. juunile eelnevad kaks aastat või 31. detsembrile eelnevad kaks aastat	31. juuli 31. jaanuar
Kalender B	Kord aastas	30. juunile eelnev aasta või 31. detsembrile eelnev aasta	31. juuli ⁴ 31. jaanuar

11. Kogu esitatava teabega seotud dokumendid ja kõik aruandevormid tuleks edastada vastavalt II lisas sätestatud juhistele.

² Välja arvatud kulude ja tulude vorm, mis tuleks esitada eelneva majandusaasta kohta 31. maiks.

³ Osa kalendri A kohasest iga aasta esitatavast teabest tuleks esitada 31. jaanuariks. See on tavaliselt selline reitinguagentuuride sisekontrolli aruandlusstruktuuridel põhinev teave, mis koostatakse kalendriaasta kohta ja mille puhul 31. juuli tähtpäev ei sobiks. Kui ajavahemikul alates nende dokumentide esitamisest jaanuaris kuni sama aasta 31. juulini on dokumentides tehtud muudatusi, tuleks ajakohastatud dokumendid esitada ESMA-le 31. juuliks.

⁴ Välja arvatud kulude ja tulude vorm, mis tuleks esitada eelneva majandusaasta kohta 31. maiks.

5.3.2 Regulaarselt esitatav teave

12. Selle jaotise kõigis punktides kirjeldatud teave tuleks esitada kooskõlas regulaarse teabe esitamise kalendritega, millele on osutatud käesolevate suuniste jaotises 5.4.

5.3.2.1 Juhtorgani dokumendid ja sisemine juhtimissüsteem

Punkt 1 – juhtorgani dokumendid

13. Selle punkti kohaselt peaksid reitinguagentuurid esitama:

- juhtorgani koosolekute protokollid;
- enne juhtorgani koosolekuid juhtkonnale ja järelevalvenõukogu liikmetele saadetud dokumentide ning muude koosolekul arutatud lisadokumentide (nt vastavuskontrolli-, siseauditi- ja sisekontrolliosakonna ning infoturbe- ja riskiosakonna aruanded jne) koopiad;
- kui tegevjuhtkonda mittekuuluvad sõltumatud juhtorgani liikmed esitavad arvamuse eraldi dokumendina, peaksid reitinguagentuurid esitama kõik sellised reitinguagentuuride määruse I lisa A jao punkti 2 kohaselt esitatud arvamused ning kõik sõltumatute juhtorgani liikmete esitatud aruanded (sh järeelmeetmeid käsitlevad aruanded).

Punkt 2 – tegevjuhtkonda mittekuuluvate sõltumatute juhtorgani liikmete küsimustik

14. Lisaks kõigile tegevjuhtkonda mittekuuluvate sõltumatute juhtorgani liikmete arvamustele, mis esitatakse osana juhtorgani dokumentidest (punkt 1), peaksid reitinguagentuurid esitama vormi 1 [tegevjuhtkonda mittekuuluvate sõltumatute juhtorgani liikmete küsimustik], milles on esitatud kõnealuste liikmete arvamus järgmise kohta:
- reitinguagentuuri poliitika ning reitinguagentuuri poolt krediidireitingualases tegevuses kasutatavate meetodite areng;
 - reitinguagentuuri kvaliteedi sisekontrollisüsteemi tõhusus seoses krediidireitingualase tegevusega;
 - selliste meetmete ja menetluste tõhusus, mis on kehtestatud eesmärgiga tagada, et kõik huvide konfliktid tuvastatakse ja kõrvaldatakse või et neid juhitakse ja need avalikustatakse, ning
 - vastavus- ja juhtimisprotsessid, sealhulgas reitinguagentuuride määruse I lisa A jao punktis 9 osutatud järelevalvesüsteemi tõhusus.
15. Aruandluskalendri B kohaselt teavet esitavad reitinguagentuurid peaksid esitama tegevjuhtkonda mittekuuluvate sõltumatute juhtorgani liikmete küsimustiku iga kahe aasta tagant.

Punkt 3 – organisatsiooniskeemid

16. Reitinguagentuurid peaksid esitama ESMA-le oma sisemise organisatsiooni skeemid. Skeemidel esitatud teave peaks hõlmama allpool tabelis märgitud teavet.

Kategooria	Ametiülesanne (ametiülesanded)	Hõlmatus	Geograafiline ulatus
Juhtimine	Juhtorgani liikmed (sealhulgas tegevjuhtkonda mittekuuluvad sõltumatud juhtorgani liikmed)	Kogu personal	EL
	Täitevkomitee liikmed	Kogu personal	EL
	Kõrgem juhtkond	Kogu personal	EL
Analüüsiosakond (-osakonnad)	Analüütiline haldus	Viimane juhtiv ametikoht	EL
	Analüütilise toe haldus (andmehaldus)	Viimane juhtiv ametikoht	EL
	Ettevõttesisese kontrolli analüüs	Kogu personal	EL
Metoodika väljatöötamine ja läbivaatamine	Metoodika/kriteeriumide/mudelite väljatöötamine	Kogu personal	EL
	Metoodika/kriteeriumide/mudelite heakskiitmine	Kogu personal	EL
	Metoodika/kriteeriumide/mudelite läbivaatamine/valideerimine	Kogu personal	EL
Kontrolliosakonnad	Vastavuskontroll (kõik rühmad)	Kogu personal	Üleilmne
	Riskijuhtimine	Kogu personal	Üleilmne
	Infoturve	Kogu personal	Üleilmne
	Siseaudit	Kogu personal	Üleilmne
	Muu sisekontroll	Kogu personal	Üleilmne
Tugiosakonnad	Infotehnoloogia	Viimane juhtiv ametikoht	EL
	Inimressursid	Viimane juhtiv ametikoht	EL
	Finantsküsimused	Viimane juhtiv ametikoht	EL
	Müügipersonal ja ärisuhete haldurid	Viimane juhtiv ametikoht	EL
	Õigusküsimused	Viimane juhtiv ametikoht	EL

17. Seoses jaotisega „ametiülesanne (ametiülesanded)“ tuleks organisatsiooniskeemi iga töötaja kohta esitada vähemalt järgmine teave:

- nimi;
- roll;
- asukoht (riik);
- juhtival kohal töötamine (juhtiv ametikoht või mitte, vastavalt reitinguagentuuri enda liigitusele);

- aruandlusahel koos ametikohtade ja nimedega (kui töötaja annab aru väljaspool ELi, esitage palun üleilmne aruandlusahel).

18. Seoses jaotisega „Hõlmatus“:

- „viimane juhtiv ametikoht“ tähendab, et organisatsiooniskeem peaks hõlmama kogu hierarhiat kuni viimase juhtiva ametikohani (st teavet ei esitata töötajate kohta, kellel pole juhtimisülesandeid);
- „kogu personal“ tähendab, et organisatsiooniskeem peaks hõlmama kõiki valdkonna töötajaid.

19. Seoses jaotisega „Geograafiline ulatus“:

- „üleilmne“ tähendab, et organisatsiooniskeem peaks hõlmama kõigi piirkondade töötajaid;
- „EL“ tähendab, et organisatsiooniskeem peaks hõlmama üksnes ELi töötajaid. Kui töötaja annab aru väljaspool piirkonda, tuleks esitada üleilmne aruandlusahel.

Punkt 4 – vaidlused

20. Reitinguagentuurid peaksid esitama ESMA-le teavet kõigi käimasolevate, uute või võimalike kohtumenetluste kohta, mis on algatatud või võidakse reitinguagentuuri teadmiste kohaselt üleilmsel tasandil grupi algatada.

21. ESMA-le tuleks esitada kõigi selliste pooleli- ja käimasolevate kohtu-, vahekohtu- ja muude siduvate vaidluste lahendamise menetluste lühikirjeldus ning ajakohastatud andmed, mida rakendati aruandeperioodil ning mis võivad kahjulikult mõjutada reitingute püsijäämist või kvaliteeti ja/või märkimisväärselt mõjutada reitinguagentuuri finantsseisundit. Kirjeldus peaks sisaldama menetluse kokkuvõtet ja võimalikku tulemust seoses vastutusega.

Punkt 5 – uued ja võimalikud huvide konfliktid

22. Reitinguagentuurid peaksid esitama vormi 2a [huvide konflikt], milles tuleks märkida kõik aruandeperioodil toimunud muutused seoses olemasolevate või võimalike huvide konfliktidega, millest ESMA-le reitinguagentuuride registreerimisprotsessi käigus teatati.

5.3.2.2 Reitingud ja meetodika

Punkt 6 – kord aastas toimuv krediidireitingute läbivaatamine

23. Reitinguagentuurid peaksid esitama vormi 3 [kord aastas toimuv reitingute läbivaatamine], milles tuleks märkida, kas agentuur on kõigi antud krediidireitingute igaaastase läbivaatamise lõpule viinud või mitte, ja esitada teave kõigi võimalike kõrvalekaldumiste kohta.

Punkt 7 – kord poolaastas toimuv riigireitingute läbivaatamine

24. Reitinguagentuurid peaksid esitama vormi 4 [kord poolaastas toimuv riigireitingute läbivaatamine], et anda ESMA-le teavet kord poolaastas toimuva riigireitingute läbivaatamise lõpuleviimise kohta.

Punkt 8 – kord aastas toimuv meetodika läbivaatamine

25. Reitinguagentuurid peaksid esitama vormi 5 [kord aastas toimuv meetodika läbivaatamine], milles tuleks märkida, kas kõigi ELis kohaldatavate meetodite igaaastane läbivaatamine on ellu viidud või mitte, ja esitada teave kõigi võimalike kõrvalekaldumiste kohta.

Punkt 9 – ressursiplaneerimine: analüütikud ja krediidireitingud

26. Reitinguagentuurid peaksid esitama vormi 6 [analüüsiosakonna ressursiplaneerimine], milles nad peaksid iga ärivaldkonna kohta märkima reitinguagentuuris töötavate analüütikute arvu ja selliste krediidireitingute arvu, mille eest need analüütikud vastutavad. Vorm tuleks täita reitinguagentuuride ELi grupi tasandil.

Punkt 10 – ressursiplaneerimine: meetodika ja mudelid

27. Reitinguagentuurid peaksid esitama vormi 7 [sõltumatu läbivaatamise osakonna ressursiplaneerimine], milles tuleks märkida nende töötajate arv, kes tegelevad reitinguagentuuri meetodika ja mudelite läbivaatamise või valideerimisega. Vorm tuleks täita reitinguagentuuri üleilmse tegevuse tasandil.

Punkt 11 – objektiivsed põhjused

28. Reitinguagentuurid peaksid esitama vormi 8 [objektiivsed põhjused], milles nad peaksid kirjeldama oma objektiivsed põhjusi krediidireitingute koostamiseks ELi üksuste või instrumentide kohta väljaspool ELi⁵.

5.3.1.3 Sisekontroll

29. Iga reitinguagentuur peaks esitama ESMA-le oma vastavuskontrolli-, siseauditi- ja riskijuhtimisaruanded vastavalt käesolevas jaotises sätestatule ja oma aruandluskategoriale.

Punkt 12 – vastavuskontrollikava

30. Reitinguagentuur peaks esitama ESMA-le oma vastavuskontrollikava koopia.

⁵ Selle punkti kohaldamisel teeb ESMA üksuse või instrumendi asukoha kindlaks vastavalt regulatiivsele tehnilisele standardile Euroopa reitinguandmebaasi kohta. Nagu märgitud ESMA 2017. aasta novembri suunistes reitinguagentuuride kinnituskorra kohaldamise kohta (allmärkus nr 16): „Käesolevate suuniste kohaldamisel järgib ettevõtte või finantsinstrumendi päritoluriik komisjoni 30. septembri 2014. aasta delegeeritud määruse 2015/2 artikleid 4–6 ja I isa 2. osa tabeli 1 välja 10 seoses sellise teabe esitamise regulatiivsete tehniliste standarditega, mida reitinguagentuurid teevad kättesaadavaks ESMA-le.“

Punkt 13 – siseauditikava

31. Kui reitinguagentuuris on loodud siseauditiosakond või kui siseauditeid tellitakse agentuuriväliselt isikult, peaks reitinguagentuur esitama oma iga-aastase siseauditikava koopia. See dokument tuleks esitada eraldi, isegi kui see esitati ka osana juhtorgani dokumentide kogumist.

Punkt 14 – vastavuskontrolli-, riskihindamis- ja siseauditiaruanded

32. Reitinguagentuurid peaksid esitama ESMA-le vastavuskontrolli- või riskijuhtimisosakonna selliste aruannete või hinnangute koopiad, mis on koostatud aruandeperioodi ajal või ESMA taotluse alusel.
33. Kui reitinguagentuuris on loodud siseauditiosakond või kui siseauditeid tellitakse agentuuriväliselt isikult, tuleks ESMA-le esitada aruandeperioodil koostatud siseauditi hinnangu või aruannete koopiad.

Punkt 15 – sisekontrolli järelvalve: hinnangud

34. Reitinguagentuurid peaksid esitama vormi 9 [sisekontrolli järelvalve ja siseauditite ülevaade], et anda teavet hinnangute kohta, mis käsitlevad agentuuri süsteemide piisavust ja tõhusust, sisekontrollimehhanisme ja reitinguagentuuride määruse järgimise tagamiseks kehtestatud korda.
35. Vormis tuleks esitada teave sisekontrolli hindamiste kohta, mis viidi aruandeperioodil ellu kas ESMA või reitinguagentuuri sisekontrolliosakondade (nt vastavuskontroll, riskijuhtimine, sisekontroll, siseaudit, infoturve) algatusel, ning pärast hindamise lõpuleviimist võetud parandusmeetmete kohta.

Punkt 16 – sisekontrollide kinnitamine

36. Kui reitinguagentuuri juhtorgan kinnitab oma sisekontrollikeskkonna tõhusust ja kui see pole vastuolus ühegi konfidentsiaalsuskohustusega muude järelvalveorganite ees, peaksid reitinguagentuurid esitama nimetatud kinnituse koopia.

Punkt 17 – talitluspidevuse kava / avariitaastekava

37. Reitinguagentuurid peaksid esitama oma talitluspidevuse kava koopia, mistahes iga-aastaste katsete tulemused ja kui see on eraldi, siis reitinguagentuuri IT-valdkonna avariitaastekava.

Punkt 18 – riskinäidikud

38. Reitinguagentuurid peaksid esitama oma riskinäidikud, mis peaksid puudutama kõige suuremaid riske, mis on reitinguagentuuride riskijuhtimisprotsessi kontekstis kindlaks tehtud. Kui reitinguagentuuridel on eraldi dokumendid IT- ja infoturbevaldkonna riskinäidikute kohta, peaksid nad ka need esitama.

5.3.2.3 Infotehnoloogiat käsitlev teave

Punkt 19 – IT-strateegia

39. Reitinguagentuurid peaksid esitama oma IT-strateegia koopia.

Punkt 20 – IT-projektide ülevaade

40. Reitinguagentuurid peaksid esitama teabe peamiste IT-projektide edenemise või lõpuleviimise kohta, täites vormi 10 [IT-projektide ülevaade]. Peamised IT-projektid on sellised IT-projektid, millega toetatakse ja parandatakse reitinguagentuuri krediidireitingute andmise protsessi toimimist (sealhulgas reitingute koostamist ja levitamist), meetodika väljatöötamist, valideerimist ja läbivaatamist ning kaubandusliku või ärialase arengu protsesse.

5.3.2.4 Finantsnäitajad ja täistööajale taandatud töötajate arv

Punkt 21 – töötajate arv ja muud näitajad

41. Reitinguagentuurid peaksid esitama vormi 11 [töötajate arv ja muud näitajad], milles esitatakse teave ELi ja ülemaailmse tasandi täistööajale taandatud töötajate koguarvu kohta järgmiste valdkondade kaupa:

- analüütika
- infotehnoloogia
- infoturve
- vastavuskontroll
- siseaudit
- riskijuhtimine

42. Reitinguagentuurid peaksid esitama vormi 11 [töötajate arv ja muud näitajad], milles esitatakse teave reitingute andmiseks kasutatavate IT-vahendite ja käimasolevate IT-projektide kohta järgmistes valdkondades:

- reitingute andmise protsess
- meetodika väljatöötamine, valideerimine ja läbivaatamine
- kaubandusliku ja ärialase arengu protsessid

Punkt 22 – tulud ja kulud

43. Reitinguagentuurid peaksid esitama vormi 12 [finantsnäitajad], et anda ülevaade krediidireitingute andmise ning muude toodete või teenustega (sealhulgas kõrvalteenused) seotud kuludest ja tuludest eelnenud kalendriaastal. Muude toodete või teenuste puhul peaksid reitinguagentuurid esitama iga märgitud toote või teenuse liigi lühikirjelduse. Kulud ja tulud tuleks kindlaks teha vastavalt samadele raamatupidamisühikutele, mida on järgitud reitinguagentuuri finantsaruannete koostamisel.

44. Seoses krediidireitingutega peaksid reitinguagentuurid esitama aastatulu järgmiste krediidireitingute liikide kaupa: ettevõtete mittefinantsinstrumendid, ettevõtete finantsinstrumendid, ettevõtete kindlustus, riigivõlakirjad, struktureeritud finantsinstrumendid, pandikirjad. Seoses muude toodete või teenustega peaksid reitinguagentuurid esitama aastatulu kõigi osutatavate toodete või teenuste liikide kaupa.
45. Seoses krediidireitingutega peaksid reitinguagentuurid esitama aastakulu krediidireitingute liikide kaupa, eristades tegevuskulusid ja muid kui tegevuskulusid. Tegevuskulud peaksid olema omakorda jaotatud hüvitistega seotud kuludeks (nt palgakulud) ja muudeks tegevuskuludeks. Muude toodete või teenuste puhul peaksid reitinguagentuurid esitama aastakulu iga toote või teenuse liigi kaupa, eristades samamoodi tegevuskulusid ja muid kui tegevuskulusid. Muud kui tegevuskulud võivad hõlmata intresse ja makse.

5.3.2.5 Agentuuri tegevuspõhimõtted ja menetlused

Punkt 23 – kehtivad tegevuspõhimõtted ja menetlused

46. Regitinguagentuurid peaksid esitama vormi 13 [põhimõtted ja menetlused], et anda ESMA-le nimekiri kõigist kehtivatest tegevuspõhimõtetest ja menetlustest, mis on seotud reitinguagentuuride määrus järgimisega reitinguagentuuris.
47. Kui kehtivates tegevuspõhimõtetes ja menetlustes pole aruandeperioodil olulisi muudatusi tehtud, peaksid reitinguagentuurid seda kinnitama, esitades vormi 13, milles nad kinnitavad, et alates viimasest plaanijärgsest teabe esitamisest pole nende tegevuspõhimõtetes ega menetlustes olulisi muudatusi tehtud.
48. Kui reitinguagentuuride kehtivates tegevuspõhimõtetes ja menetlustes on aruandeperioodil tehtud olulisi muudatusi, peaksid reitinguagentuurid esitama kooskõlas regulaarse teabe esitamise kalendriga vormi 13, milles nad märgivad, milliseid tegevuspõhimõtteid ja menetlusi on aruandeperioodil täiendatud või muudetud.
49. Selle punkti ja punkti 34 tähenduses ei kuulu oluliste muudatuste hulka trükivigade parandamiseks tehtud muudatused ega muud toimetused muudatused. Selle punkti ja punkti 34 tähenduses tuleks reitinguagentuuri tegevuspõhimõtete ja menetluste täiendamist mõista nii, et reitinguagentuuride määruse järgimiseks reitinguagentuuris võetakse kasutusele uued tegevuspõhimõtted ja menetlused, millest pole varem ESMA-le teatatud.

5.3.3 Teabe vajadusepõhise esitamise nõuded

50. Selle jaotise kohased aruanded tuleks esitada nii kiiresti kui võimalik kooskõlas aruandluskalendriga, millele on osutatud jaotises 5.4. „Nii kiiresti kui võimalik“ tähendab, et ESMA-le tuleb esitada teave ilma põhjendamatu viivitusega ja et kui

kättesaadavaks muutub lisateave, järgneb esmasele teavitamisele põhjalikum teavitamine.

51. Praktikas ja kui pole ette nähtud teisiti, peaksid reitinguagentuurid ise otsustama, mida tähendab konkreetses olukorras „nii kiiresti kui võimalik“, võttes arvesse küsimuse kiireloomulisust ja olulisust.

5.3.3.1 Teavitamine olulistest muudatustest esmase registreerimise tingimustes

52. ESMA peab oluliseks muudatuseks iga muudatust, mis võib mõjutada reitinguagentuuri esmase registreerimise tingimusi või tema vastavust reitinguagentuuride määruse nõuetele. Sellega seoses peaksid reitinguagentuurid teavitama ESMAt nii kiiresti kui võimalik igast olulisest muudatusest oma esmase registreerimise tingimustes, sealhulgas järgmisest (loetelu ei ole ammendav):

Punkt 24 – filiaalide avamine ja sulgemine

53. Reitinguagentuurid peaksid teavitama ESMAt iga kord, kui nad otsustavad avada uue filiaali või sulgeda olemasoleva filiaali.

Punkt 25 – reitingu kinnitamise kasutamine

54. Reitinguagentuurid peaksid teavitama ESMAt iga kord, kui nad otsustavad hakata kinnitama uue kolmanda riigi jurisdiktsioonis antud krediidireitinguid või lõpetada kolmanda riigi jurisdiktsioonis antud krediidireitingute kinnitamise.

Punkt 26 – jätkuv õigus kasutada erandeid

55. Reitinguagentuurid peaksid teavitama ESMAt oma äritegevuse, struktuuri, töötajate arvu või muu teguri muutustest, mille tõttu võib kaduda registreerimise ajal antud õigus kasutada erandeid reitinguagentuuride määruse teatavast nõudest (või teatavatest nõuetest)

Punkt 27 – allhangete kasutamine

56. Reitinguagentuurid peaksid teavitama ESMAt olulistest muudatustest oluliste tööülesannete allhanke korras tellimises, millest on ESMA-le teatatud kooskõlas delegeeritud määruse 449/2012⁶ artikliga 25. Teavitamine peaks hõlmama selgitamist, kuidas ja miks asjaomase olulise muudatusega ei kaasne oluline risk reitinguagentuuri sisekontrollile ning ESMA võimele teostada järelevalvet reitinguagentuuride määruse nõuete järgimise üle reitinguagentuuris.

⁶ Komisjoni 21. märtsi 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 449/2012 regulatiivsete tehniliste standardite kohta, mis käsitlevad reitinguagentuuride registreerimiseks ja sertifitseerimiseks nõutavat teavet.

Punkt 28 – õiguslik vorm

57. Reitinguagentuurid peaksid teavitama ESMA-t oma õigusliku vormi muutumisest. Sellest tuleks teatada võimalikult vara enne muutust ning seejuures tuleks esitada võetavate meetmete kirjeldus ja põhjused.

Punkt 29 – tegevuse struktuur

58. Reitinguagentuurid peaksid teavitama ESMA-t kõigist muudatustest oma tegevuse struktuuris, sealhulgas sisemisest ümberkorraldamisest või tegevuse restruktureerimisest, näiteks kõrvalfirmade loomisest grupis või väljaspool gruppi.

Punkt 30 – äritegevus

59. Reitinguagentuurid peaksid teavitama ESMA-t kõigist muudatustest reitinguagentuuri äritegevuses, sealhulgas uue varaklassi pakkumisest, uuest teenusest või uuest tootest reitingute valdkonnas või muus valdkonnas.

Punkt 31 – muutused omandistruktuuris

60. Reitinguagentuurid peaksid teavitama ESMA-t kõigist muudatustest oma omandistruktuuris. Teatada tuleks osaluse omandamisest või võõrandamisest, mille väärtus ületab 5 % reitinguagentuuri emiteeritud aktsiakapitali väärtusest.

Punkt 32 – muutused järelevalve-/haldusnõukogu koosseisus

61. Reitinguagentuurid peaksid kasutama vormi 14 [juhtorgani liikmete andmed], et teavitada ESMA-t muudatustest järelevalve- või haldusnõukogu koosseisus. Ka uue liikme korral peaksid reitinguagentuurid esitama vormi ajakohastatud versiooni⁷.

Punkt 33 – muutused vastavuskontrolli või järelevalveosakonnas

62. Reitinguagentuurid peaksid teavitama ESMA-t kõigist märkimisväärtetest muudatustest oma vastavuskontrolli ja järelevalveosakonna koosseisus, struktuuris või korralduses. Selle teavitamise eesmärk peaks olema teavitada ESMA-t märkimisväärtetest muudatustest töötajate arvus, kõrgemas juhtkonnas või sisemistes kohustustes ning nende muutuste põhjustest.

⁷ Selle punkti kohane teavitamine ei piira reitinguagentuuride nõudeid komisjoni delegeeritud määruse (EL) 449/2012 (millega täiendatakse määrust (EÜ) nr 1060/2009) artiklis 15 „Sobilikkus ja asjakohasus“.

Punkt 34 – muudatused krediidireitingutega seotud menetlustes

63. Kui reitinguagentuuri tegevuspõhimõtteid ja menetlusi seoses reitinguagentuuride määruse järgimisega muudetakse oluliselt või kui kehtestatakse uus tegevuspõhimõte või menetlus, peaksid reitinguagentuurid esitama vormi 13 [põhimõtted ja menetlused] ajakohastatud versiooni.
64. Vormis peaksid reitinguagentuurid märkima, millist tegevuspõhimõtet või menetlust on muudetud või milline neist on lisatud, ning selgitama muutmise või lisamise põhjusi. Selles kontekstis ei hõlma olulised muudatused trükivigade parandamist, määratletud terminite muudatusi ega muid toimetuslikke muudatusi.
65. Koos vormiga tuleks esitada ka asjaomane ajakohastatud dokument, milles on muudatused „jäilita muutusi“ funktsiooni abil esile tõstetud.

Punkt 35 – rahalised vahendid

66. Reitinguagentuurid peaksid teavitama ESMA-t kõigist olulistest muutustest oma finantsseisundis. See peaks hõlmama kõiki muutusi agentuuri kapitali struktuuris või probleeme, mis võivad mõjutada agentuuri kui tegevust jätkava ettevõtte elujõulisust.

Punkt 36 – IT-protsess ja infotöötlussüsteemid

67. Reitinguagentuurid peaksid täitma vormi 15 [IT-tehnoloogia kokkuvõte], et teavitada ESMA-t olulistest muutustest reitingute andmise protsessi toetavates IT-protsessides ja infotöötlussüsteemides. Selles vormis esitatav teave peaks piirduma IT-rakenduste ja süsteemidega, mis toetavad reitingute andmise protsessi iga elementi, meetodika/mudelite läbivaatamist ja väljatöötamist ning äritegevuse arendamist / kaubandusprotsesse. Reitinguagentuurid peaksid teavitama ESMA-t üksnes juhul, kui üks neist rakendustest on muutunud. Tegemist on ühekordse vormiga, mille esitamine on pärast esimest korda vajadusepõhine.
68. Reitinguagentuurid peaksid täitma vormi 16 [IT-teave pilvandmetöötluste kohta], et teavitada ESMA-t pilvandmetöötlusteenuse osutaja kaasamisest reitinguagentuuris, et toetada reitingute andmise protsessi, meetodika/mudelite läbivaatamist ja väljatöötamist ning äritegevuse arendamist / kaubandusprotsesse. Sellega seoses peaksid reitinguagentuurid teavitama ESMA-t vormi 16 esimese tabeliga nii kiiresti kui võimalik pärast teenuseosutaja kaasamist ning esitama täieliku vormi pärast allhankeprojekti lõpuleviimist. Kui pilveteenuse osutajaga sõlmitud allhankelepingut muudetakse, peaksid reitinguagentuurid esitama vormi 16 [IT-teave pilvandmetöötluste kohta] uuesti.

5.3.3.2 Teavitamine registreerimisel esitatud teabe väheolulistest muutustest

Punkt 37 – vigade tuvastamine metoodikas/mudelites

69. Reitinguagentuurid peaksid täitma vormi 17 [vead], et esitada teavet vigade kohta oma metoodikas või mudelites kooskõlas ESMA küsimuste ja vastuste dokumendiga, milles käsitletakse vigade tuvastamist metoodikas või mudelites.⁸

Punkt 38 – reitinguagentuuri IT- ja infoturbeentsidentidest teatamine

70. Reitinguagentuurid peaksid täitma vormi 18 [IT-teated ja infoturbeentsidentid], et anda teavet IT- ja infoturbeentsidentide kohta, mis mõjutavad reitinguagentuuris reitingute andmist vastavalt reitinguagentuuride määrusele.
71. Reitinguagentuurid peaksid esitama esialgse teate 24 tunni jooksul pärast intsidentist teadlikuks saamist ning järelteate ühe kuu jooksul pärast esialgse teate esitamist.

Punkt 39 – riigireitingute kalender

72. Reitinguagentuurid peaksid esitama ESMA-le eelseisva aasta riigireitingute kalendri, mis avaldatakse reitinguagentuuride määruse kohaselt reitinguagentuuri veebisaidil. Kui reitinguagentuur kaldub kalendrist kõrvale ja avaldab oma veebisaidil muudetud kalendri, peaks reitinguagentuur esitama selle ajakohastatud kalendri ESMA-le koos kõrvalekaldumise üksikasjalike põhjendustega.

Punkt 40 – uuest metoodikast / olemasoleva metoodika muutmisest teatamine

73. Reitinguagentuurid peaksid täitma vormi 19 [metoodika], et anda ESMA-le teavet pärast uue metoodika avaldamist või pärast olemasoleva metoodika või selle aluseks oleva mudeli muutmist. See vorm tuleks esitada pärast reitinguagentuuride määruse artikli 8 lõike 5a kohase konsulteerimise lõpetamist ning see ei piira reitinguagentuuride määruse artikli 14 lõike 3 kohaseid reitinguagentuuride pidevaid kohustusi.

Punkt 41 – kinnitatud krediidireitingud

74. Reitinguagentuurid peaksid teavitama ESMA-t sellise sisekontrolli tulemustest, mille nad on viinud ellu vastavalt ESMA kinnituskorra kohaldamise suuniste jaotise 4.2 punktile 17. Sealhulgas tuleks teatada asjakohastest meetmetest, mida reitinguagentuur on võtnud.

⁸ [Küsimus 8 ESMA küsimuste ja vastuste dokumendis reitinguagentuure käsitleva määruse \(EL\) nr 462/2013 rakendamise kohta](#)

Punkt 42 – vastavuskontrolliosakonnale esitatud agentuurisisesed kaebused

75. Reitinguagentuurid peaksid reitinguagentuuride määruse kohaldamisalasse kuuluva kaebuse saamise korral täitma vormi 2b [agentuurisisesed kaebused], et esitada ESMA-le järgmine teave:

- kaebuse sisu kirjeldus;
- reitinguagentuuri rakendatud järelmeetmed;
- teave selle kohta, kas kaebuse alusel algatati agentuurisise uurimine ning kas uurimine on aruandekuupäeval pooleli või lõpetatud; kui uurimine on lõpetatud, tuleb esitada uurimise kohta koostatud aruande koopia.

76. See teave tuleks esitada kooskõlas käesolevate suuniste jaotisega 5.3.3.

Punkt 43 – reitinguagentuuride määruse võimaliku ja tegeliku rikkumise juhtumid

77. Teabe esitamiseks selle punkti alusel peaksid reitinguagentuurid täitma vormi 2c [tegelik või võimalik rikkumine], et anda teavet võimalike juhtumite kohta, mille tagajärjeks võib olla esialgsete registreerimistingimuste rikkumine, sealhulgas tuleks esitada:

- iga sellise juhtumi kirjeldus, mille tagajärjeks võib olla esialgsete registreerimistingimuste rikkumine, sealhulgas selliste juhtumite kirjeldus, mis tulenevad mistahes kontrolliosakonna tegevusest;
 - nende juhtumite põhjused;
 - reitinguagentuuri poolt pärast asjaomase juhtumi tuvastamist rakendatud meetmed;
 - teave selle kohta, kas asjaomase juhtumi puhul on algatatud agentuurisise uurimine ja kas selline uurimine on pooleli või lõpetatud; kui uurimine on lõpetatud, tuleb esitada uurimise kohta koostatud aruande koopia.

78. See teave tuleks esitada kooskõlas käesolevate suuniste jaotisega 5.3.3.

5.3.4 Reitinguagentuuri järelevalvetasu ja turuosa arvutamine

Järelevalvetasu

79. Reitinguagentuurid peaksid järelevalvetasu arvutamiseks esitama ESMA-le igal aastal hiljemalt 31. maiks eelmise aasta auditeeritud raamatupidamisaruanded.

80. Järelevalvetasu arvutamisel võetakse aluseks reitinguagentuuri krediidireitingutegevuse või kõrvalteenuste osutamisega teenitud tulu. Reitinguagentuur, kes osutab muud teenust või muid teenuseid peale krediidireitinguteenuste, peaks esitama ESMA-le sellis(t)e teenus(t)e üksikasjaliku kirjelduse, nii et ESMA saaks hinnata, kas asjaomane teenus (asjaomased teenused)

on muu(d) kui krediireitinguteenus(ed), muu(d) kui kõrvalteenus(ed) või kõrvalteenus(ed).

81. Kui reitinguagentuur, mille aastane kogutulu on vähemalt 10 miljonit eurot, on saanud selle tulu, osutades muid kui krediireitinguteenus(eid), ja/ või muid kui kõrvalteenuseid, peaks ta esitama ESMA-le nende teenuste üksikasjaliku kirjelduse. See võimaldab ESMA-l hinnata, kas nende teenuste osutamisega teenitud tulu võib arvessevõetavast käibest maha arvata. Reitinguagentuuri välisaudiitorid peaksid muudele teenustele kui krediireitinguteenus(eid) ja muudele teenustele kui kõrvalteenustele vastavad summad nõuetekohaselt kinnitama.⁹
82. Kui reitinguagentuur, mille aasta kogutulu on vähemalt 10 miljonit eurot, osutab eri klientidele krediireitinguteenus(eid) ja kõrvalteenuseid, võib ta taotleda kõrvalteenuste osutamisega teenitud tulude arvutamisel seotud tulude mahaarvamist. Reitinguagentuur peaks esitama ESMA-le oma sisestruktuuri, sealhulgas asjaomaste tegevuspõhimõtete, protsesside ja menetluste (kui on) üksikasjaliku kirjelduse. See võimaldab ESMA-l juhtumipõhiselt hinnata, kas tulemuseks on teenuste osutamine eri klientidele, kõrvaldades nõnda võimaliku huvide konflikti ja järelevalve teostamise vajaduse. ESMA otsustab selle põhjal, kas eri klientidele teenuste osutamisega teenitud tulu võib arvessevõetavast käibest maha arvata. Reitinguagentuuri välisaudiitorid peaksid summad, mis vastavad sellistele klientidele kõrvalteenuste osutamisega teenitud tulule, kellele ei osutata asjaomasel aruandeaastal reitinguteenus(eid), nõuetekohaselt kinnitama nii iga kliendi kohta eraldi kui ka koondandmetena. ESMA-le tuleb viivitamata teatada igast muudatusest reitinguagentuuri struktuuris või asjaomastes tegevuspõhimõtetes, protsessides või menetlustes, mis on seotud teatavale kliendile kõrvalteenuste osutamisega.
83. Eespool nimetatud arvutuse tegemisel ja võimaliku huvide konflikti olemasolu hindamisel tähendab „klient” mis tahes klienti reitinguagentuuride määruse I lisa E jao II osa punktis 2 sätestatud mõiste tähenduses, kellele reitinguagentuuride grupp ei osuta ühtki reitinguteenus(eid).¹⁰
84. Kui reitinguagentuur taotleb arvessevõetava käibe muul viisil korrigeerimist (nt ettevõtetevaheliste tehingute mitteamustamine), peaks ta esitama ESMA-le taotletava korrigeerimise üksikasjaliku kirjelduse ja korrigeerimise põhjenduse. Reitinguagentuuri välisaudiitor peaks sellisele korrigeerimisele vastava summa nõuetekohaselt kinnitama.
85. Reitinguagentuuri järelevalvetasude arvutamine ei piira ESMA kehtivaid järelevalveõigusi hinnata, kas reitinguagentuuri kõrvalteenuste osutamisega võib

⁹ Reitinguagentuuri välisaudiitor võib need summad kinnitada eri viisil, kasutades selleks näiteks kindlaksmääratud menetluste aruannet või reitinguagentuuri välisaudiitoriga kokku lepitud menetluse aruannet või reitinguagentuuri tulude või välisaudiitori kinnitatud summade aruannet või hõlmates selle kinnitamistaotluse reitinguagentuuri välisaudiitori teostatava audititöövõtuga.

¹⁰ Reitinguagentuuride määruse I lisa E jao II osa punkti 2 viimases lõigus on sätestatud: „[...] „klient” [on] ettevõtte, selle tütarettevõtjad ja sidusühingud, kus ettevõttel on osalus üle 20%, samuti muud ettevõtted, millega ta on kliendi nimel pidanud läbirääkimisi võlaküsimuse struktureerimise kohta ning mille puhul reitinguagentuurile tasuti otseselt või kaudselt kõnealusele võlaküsimusele krediireitingu andmise eest.”

kaasneda huvide konflikt ja kui see on nii, siis võtta asjakohaseid meetmeid kooskõlas reitinguagentuuride määrusega.

5.3.5 Reitinguagentuuri turuosa arvutamine

86. Kuna reitinguagentuuri turuosa arvutatakse samal alusel nagu järelevalvetasud, kohaldatakse reitinguagentuuri turuosa arvutamisel järelevalvetasude puhul arvesse võetava käibe arvutamise suuniseid.

87. Reitinguagentuuride turuosa arvutamiseks peaksid reitinguagentuurid, kelle aruandeaasta erineb kalendriaastast, esitama ESMA-le kalendriaastale kohandatud finantsaruanded. Reitinguagentuuri välisaudiitorid peaksid sellisele kohandamisele vastavad summad nõuetekohaselt kinnitama. Reitinguagentuur võib esitada ka auditeeritud finantsaruanded, mis on liigendatud kvartalite või muude ajavahemike kaupa, peaasi et see teave võimaldab ESMA-l igal aastal arvutada kogu turuosa ja järelevalvetasud.

5.4 Aruandluskalendrid

Vt I lisa.

5.5 Aruandevormid

Vt II lisa.